

بررسی رابطه مدیریت کیفیت جامع و فرهنگ ایمنی بیمار در بیمارستان های دانشگاه علوم پزشکی ایران

چکیده:

مقدمه: از آنجاکه ایمنی بیمار مهم‌ترین بخش مراقبت و یکی از ستون‌های اصلی حاکمیت بالینی هست. نخستین مرحله از طرح گام به گام ارتقای ایمنی بیمار، آگاهی از فرهنگ ایمنی و تلاش در جهت بهبود آن است. و با توجه به اهمیت کیفیت در حاکمیت بالینی و مراقبت سلامت در نظام سلامت کشور و حرکت بیمارستان‌ها به سمت ایجاد «بیمارستان‌های دوستدار ایمنی بیمار» مطالعه حاضر با هدف همبستگی بین مدیریت کیفیت جامع و فرهنگ ایمنی بیمار در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام می‌گیرد.

روش بررسی: این مطالعه کاربردی در بهار ۱۳۹۷ با هدف بررسی همبستگی رابطه بین فرهنگ ایمنی بیمار و مدیریت کیفیت جامع در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران اعم از خصوصی و دولتی انجام شده است. جامعه پژوهش عبارتند از پرستاران و پزشکان بیمارستان‌های مربوطه برای سنجش فرهنگ ایمنی بیمار با ابزار^۱ HSOPSC و نمونه پژوهش ۱۲۰ نفر از ۱۲ بیمارستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران بود که به روش تصادفی ساده انتخاب شدند جامعه پژوهش برای سنجش مدیریت کیفیت جامع عبارتند از مدیران و کارکنان بهبود کیفیت این بیمارستان‌ها که با ابزار MBQNA که پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴۹ گزارش شده است و نمونه پژوهش ۶۲ نفر از مدیران رده‌های مختلف و کارکنان بهبود کیفیت این بیمارستان‌ها بودند انجام شد. همچنین آنالیز داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS شماره ۲۳ و آزمون ضریب پیرسون، اسپیرمن جهت انجام همبستگی بین داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: در نتیجه یافته‌های، بین مدیریت کیفیت جامع و فرهنگ ایمنی بیمار رابطه معنی‌دار وجود دارد: ($P < 0/05$)، $r = 0/352$. و در بین کلیه ابعاد مدیریت کیفیت جامع رابطه وضعیت رهبری و وضعیت فرهنگ ایمنی بیمار در بیمارستان‌ها ی دانشگاه علوم پزشکی ایران چشمگیرتر از بقیه ابعاد بود و بعد از وضعیت رهبری کار تیمی بیشترین همبستگی را با فرهنگ ایمنی بیمار دارد و بقیه ابعاد به ترتیب مشتری مداری، فرایند محوری، ارتباطات سازمانی، ساختار سازمانی در رتبه های بعدی قرار گرفتند.

نتیجه‌گیری: با گذشت یک دهه از اجرای مدیریت کیفیت فراگیر در ارتقای خدمات، در جامعه مورد مطالعه به نظر می‌رسد هنوز اجرای بعضی از ابعاد این مدیریت در بیمارستان‌های فوق‌الذکر ضعیف به نظر می‌رسد. دوره‌های آموزشی مداوم بیشتر از سایر ابعاد در بیمارستان‌های تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی ایران برای جلوگیری از خطاهای پزشکی مورد توجه قرار گرفته است. فرآیند محوری و ارتباطات سازمانی و ساختار سازمانی مناسب جهت فرایند گزارش دهی کمترین توجه را داشته است. به نظر می‌رسد با اجرای فرامین مدیریت کیفیت جامع در راستای ارتقای فرهنگ ایمنی بیمار بیمارستان‌های کشور گام بزرگی در این بعد بردارند.

کلیدواژه‌ها: مدیریت کیفیت جامع، فرهنگ ایمنی بیمار، بهبود کیفیت، ساختار سازمانی، وضعیت رهبری

¹ -Hospital survey of patients safety culture